

School for Teachers
Училище за учители

МУЛТИМЕДИЙНИ УРОЦИ ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ – ИДЕИ И ПРАКТИКИ

Красимир Иванов

51. Средно училище „Елисавета Багряна“ – София

Резюме. Учебният предмет история и цивилизация дава изключителни възможности за прилагането на мултимедия, за създаването и за провеждането на прекрасни интерактивни уроци. Използването на съвременни аудио-визуални средства в обучението се превръща в задължително условие за по-интересното и по-атрактивното представяне на учебния материал. В статията са изложени някои лични впечатления, идеи и практики на автора, засягащи съвременните методи на преподаване.

Keywords: multimedia; history; class; digital way; audio-visual; attractive; experience

Специализираните изследванията показват, че интересът към учебния предмет история и цивилизация през последните години в България чувствително спада. Вероятно причините са комплексни, но една от тях е остарялата методология на преподаването на учебния материал. Безвъзвратно отмина времето на учителя, гордо изправил се пред черната дъска, с тебешир и учебник в ръка. Днес такъв преподавател, освен ако не е педагогически гений, би бил просто скучен и досаден. Сегашните ученици са „деца на своето време“, малко капризни и нетърпеливи, често разсеяни и дори отегчени, но родени и сраснали се с медиите и технологиите. Тяхната сетивност и памет са повече визуални и по-малко четивни. Психолозите твърдят, че трайни знания и умения се придобиват само когато едновременно се съчетават аудиовизия и дискусия. Това е факт, на който модерната педагогика вече обръща сериозно внимание.

В нашето училище имаме богата и дълга традиция, особено в интердисциплинарните мултимедийни уроци, които са ценен опит и творческо вдъхновение както за учениците, така и за колегите. Много от тях могат да се видят в сайта или във фейсбук страницата на 51. СУ. В настоящата статия ще се опитам да изложа някои лични впечатления и идеи от собствената си практика като учител, без да засягам чисто методологическите и научните проблеми на учебната дисциплина история и цивилизация.

Прилагането на мултимедия в процеса на обучението изисква няколко задължителни условия.

1. Техническа обезпеченост на кабинета, изискваща голям екран (телевизор), надежден компютър (лаптоп) и бърз интернет.

2. Добра техническа и компютърна подготовка на преподавателя, както и солидна интернет култура.

3. Силно желание за творческа работа и нестихващ професионален интерес към новостите.

Използването на мултимедия може условно да се определи като активно (интерактивно) и пасивно (линейно). Активната мултимедия изисква присъствие в интернет и работа с различни източници на място и в реално време (онлайн). Този подход е много успешен за илюстриране и допълване на разказа на учителя в самия процес на провеждането на урока. По този начин постоянно се активира вниманието на учениците и се стимулира тяхното мислене. Естествено, преподавателят трябва да е предварително запознат и да е селектирал това, което показва и обяснява. Тук бих споменал някои по-известни специализирани сайтове за българска история, като Lost Bulgaria, Stara Sofia, Viva History, Istoria.start.bg, Българска история и много други. Много полезни са някои приложения на Google, например History HD Photos, Google Arts & Culture. Последното съдържа богат снимков материал, кратки филми и виртуални обиколки на световни музеи и галерии. Изключително любопитно е приложението Google Street View, където може да се направи виртуална обиколка на прочути исторически и археологически обекти, включително и в България. Тези приложения са безплатни и общодостъпни.

Пасивната мултимедия или проект изискват сериозна предварителна подготовка, предимно в домашни условия, и включва най-често изготвянето на презентация, клип, малък филм, постер, фотоколаж и др. Най-масовият софтуер за презентации е Power Point, който дава добри възможности и е лесен за работа. За изготвянето на снимкови или видео клипове и филми препоръчвам Proshow Producer – професионална програма за непрофесионалисти. Тя е подходяща предимно за учениците от гимназиалния етап, защото предполага повече технически и интелектуални умения. При линейната мултимедия намесата и указанията на преподавателя са изключително ценни и необходими при определянето на темата, съдържанието, структурата и подбора на информацията. Мисля, че ученическите мултимедийни продукти се приемат с голям интерес и внимание, защото са творчески, авторски и дават възможност за личностна изява. Друг важен акцент е създаването и тренирането на умения за презентиране, изискващи задоволителни речеви умения, интонация, жестове, дори и малко артистичност. Напоследък успешно работим върху скипните презентации,

включващи няколко ученици, които непрекъснато си сменят ролите и така се получава изключителна динамика в стаята.

Голям напредък постигаме при създаването на тематични плакати (постери) и фотоколажи, свързани с различни събития и личности от нашата история и култура, национални и училищни празници и чествания, които могат да бъдат видени на електронен или хартиен носител. Те са изключително полезни за учениците, защото развиват различни интердисциплинарни умения и творчество.

Сериозно постижение представляват огромните фотоколажи, дело на наши ученици и колеги, които са част от интериора на училището (приложение 1).

В заключение, може да обобщим, че учебният предмет история и цивилизация е изключително благодатен за прилагане на мултимедия с цел създаване и провеждане на прекрасни интерактивни уроци. Използването на съвременни аудиовизуални средства в обучението се превръща в задължително условие за по-интересното и надявам се, по-трайното усвояване на учебния материал.

Приложение 1

Два патриотични постера на наши ученици от XII кл., 2017 г.

Гигантски фотоколаж (6/2 м) – част от художествения декор на кабинета по история

Интерактивен урок на тема „Забравените герои на България“, 2016 г.

INTERACTIVE HISTORY LESSONS – USEFUL IDEAS AND PRACTICES

Abstract. There is an immense opportunity for a teacher to use multimedia technologies in History classes. Nowadays it is a must to teach lessons in a more digital way, using audio-visual and multimedia aids. This makes lessons more attractive and facilitates students' learning.

This article deals with sharing some author's personal experience, ideas and impressions on the most innovative teaching methods in History classes.

✉ **Mr. Krassimir Ivanov**

Mathematics and ICT Teacher

51. Secondary School “Elisaveta Bagriyana”

Sofia, Bulgaria

E-mail: sou51@abv.bg